

ЧОГО ОЧІКУВАТИ УКРАЇНЦЯМ У 2018 РОЦІ?

2018 рік обіцяє бути насиченим на події, нововведення, серед яких підвищення заробітної плати, пенсій, прожиткового мінімуму, але разом із тим і тарифів на оплату житлово-комунальних послуг, цін на продукти, медикаменти, інше

ЗАРПЛАТИ І ПЕНСІЇ

З 1 січня 2018 року передбачене підвищення мінімальної зарплати на 16,3% – з 3200 до 3723 грн. на місяць, тобто зарплата зростає на 523 гривні.

Прожитковий мінімум встановлено на рівні 1700 грн. з 1 січня 2018 року, 1777 грн. – з 1 липня, 1853 грн. – з 1 грудня.

Зарплата вчителів виростає на 25%. Схвалене встановлення пенсії овдовілому подружжю чорнобильців, незалежно від зв'язку смерті з катастрофою.

Кабмін встановив також оплату адвокатам, що надають юридичну допомогу, у 5% прожиткового мінімуму на годину.

З 1 січня вступили в силу деякі норми пенсійної реформи про вихід на пенсію. Для тих, хто досяг 65-річного віку і має 30-35 років стажу, мінімальний розмір пенсії становитиме 40% від мінімальної зарплати, встановленої в законі про держбюджет, тобто 1489 грн.

КОМУНАЛЬНІ ПЛАТЕЖІ

У 2018 році ціна на електроенергію продовжить зростати. Вже з 1 січня вона подорожчала на 9,5%, а до кінця року – ще на 6%.

Що ж до газу, то міністр енергетики та вугільної промисловості Ігор Насалик заявив, що тарифи на газ та тепло для населення можуть зрости з 1 квітня 2018 року. При цьому міністр зазначив, що ціна на газ та тепло цієї зими лишатиметься на рівні минулого року, а для підвищення цін міністерство не бачить підстав.

Суттєвих змін зазнала система субсидій. З 1 січня в Україні запровадили реєстр власників субсидій та почалася їх монетизація. Міністерство фінансів розробило план переходу на грошові розрахунки за субсидіями, який передбачає три етапи.

Перший етап передбачає монетизацію розрахунків за субсидіями на рівні підприємств – постачальників послуг. Тобто тепер підприємства житлово-комунального сектору отримуватимуть субсидію з бюджету та будуть розраховуватися з постачальниками енергоносіїв "живими грошима". Другий етап – підготовка монетизації субсидій на рівні домогосподарств (створення необхідної інфраструктури, єдиного реєстру та бази даних субсидіантів і їх верифікація тощо). Третій етап – монетизація субсидій на рівні домогосподарств.

КУРС ДОЛАРА

У Держбюджеті на 2018 рік закладений середньорічний курс долара 29,3 грн. і 30,1 грн. на кінець року. Аналітики відзначають, що передвиборний 2018 рік курс долара утримають в рамках. Одним зі "стабілізуючих факторів", який не дозволить гривні вирватися далеко за межі курсу, закладеного в держбюджеті на 2018 рік, експерти називають наближення президентських виборів, які заплановані на весну 2019 року, але передвиборча кампанія почнеться ще у 2018-у. І політики не зацікавлені, щоб протягом усього року відбулася дестабілізація гривні. У першу чергу в стабільності зацікавлена чинна влада, тому вона буде робити все, щоб не було якихось коливань курсу і дестабілізації. Разом з тим у 2018 році заплановане подальше підвищення соціальних стандартів, а це може призвести до підвищення інфляції. Курс євро на початку 2018 р. встановився на рівні 35 грн.

ЦИГАРКИ ТА АЛКОГОЛЬ

Знову подорожчають цигарки. Зараз пачка сигарет коштує в середньому від 18 до 25 гривень. Очікується підвищення вартості в середньому на 6 гривень – до 30. Зміни, внесені до Податкового кодексу, передбачають, що ставки специфічних акцизів на тютюнові вироби у 2018 р. зростуть на 29,7%. Надалі вони зростатимуть на 20% щороку до 2024 року. План підвищення акцизів має на меті стягнути мінімального рівня оподаткування, який діє в ЄС, – 90 євро на 1000 сигарет. Досі цей показник в Україні становив 20 євро (596,05 грн.).

Подорожчає горілка. Майже 80% вітчизняної горілки може подорожчати приблизно на 1 грн. за пляшку 0,5 літра у зв'язку зі зростанням на 91 коп. собівартості її виробництва.

ЛІКАРНІ ТА АПТЕКИ

У 2018 році кожен пацієнт зможе отримувати первинну допомогу в обраного ним сімейного лікаря.

Заклади охорони здоров'я зобов'язані звітувати за зібрані благодійні внески з фізичних та юридичних осіб.

Вводиться норма про 100-відсоткову закупівлю ліків із Нацпереліку.

Прогнозують подорожчання ліків. Серед причин, які також можуть вплинути на зростання цін на лікарські препарати, – зростання цін на енергоресурси, збільшення мінімальної зарплати і девальвація гривні. На думку експертів, підвищення цін на ліки призведе до того, що багато пацієнтів просто буде відмовлятися від лікування.

«ДОСТУПНІ ЛІКИ»

Програма «Доступні ліки» у 2018 році діятиме ще для 3-х напрямків захворювань – від хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту, депресивних станів та для здоров'я матері і дитини під час вагітності. Бюджетом 2017 року на реалізацію програми «Доступні ліки» було передбачено 700 млн. грн., у 2018 році ця цифра має збільшитися до 1 млрд. грн. Безкоштовно прописуватимуть рецепти на медикаменти для лікування виразки і хронічних гастроентерологічних патологій, депресивних станів та анемії вагітних у першому триместрі.

За даними Центру медичної статистики МОЗ, кожен 6-й українець страждає на захворювання органів травлення. Понад 850 тисяч громадян у 2016 році мали виразку шлунку або 12-

ПРОГНОЗ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Головні прогностичні цифри від НБУ на 2018 рік такі: інфляція – 6% (на 2017 р. НБУ розрахував 9,1%), ВВП – 3,22 трлн. грн. при реальному зростанні 3,2% (2017: 2,85 трлн. грн. і 1,6%); сальдо торгового балансу – мінус \$ 6,71 млрд. (2017: мінус \$ 5,87 млрд.). При цьому повинні зрости як експорт, так і імпорт, але імпорт зростає більше, середня номінальна зарплата становитиме 7440 грн. при реальному зростанні 3% (2017: 6770 грн. при реальному зростанні 15,8%, тобто 2018-го доходи стануть збільшуватися вчетверо повільніше, ніж у 2017).

Безробітних стане менше – 8,6% про-

ти нинішніх 9,3%. Також Нацбанк обіцяє стабільну гривню за рахунок зростання золотовалютних резервів більш, ніж на третину, або до \$ 27,1 млрд.

Експерти ж відзначають, що Нацбанк збирається за рахунок зниження інфляції, збільшення грошової бази і маси збільшити обсяги кредитування промисловості, ожививши тим самим економіку. Але не всі прогнози НБУ, кажуть експерти, збудуться. Наприклад, у 2017 році аналітики Нацбанку планували річну інфляцію 9,1%, а вона перевищила 10%, середні зарплати вже стали понад 7000 грн. при плані 6770 грн. Зростання українського експор-

ту не перекиє подорожчання енергоресурсів, а значить, потрібно активніше проводити політику енергоефективності, насамперед у сфері житлокомгосподарства. Також експерти сумніваються в тому, що резерви Нацбанку зростуть відразу на третину, і очікують подальшої девальвації гривні.

ПЕРЕТИН КОРДОНУ

У 2018 році на українському кордоні повинна запрацювати система біометричного контролю для іноземців і для осіб без громадянства. Якщо особа вперше в'їжджає в Україну, то вона повинна залишити відбитки 5 пальців.

Обов'язкову фіксацію біометричних даних застосовують до громадян 71 країни, які вважаються країнами з високим міграційним ризиком, у тому числі Російської Федерації. До цього часу росіяни в'їжджали в Україну лише за закордонним паспортом. Для громадян з країн ЄС нічого не зміниться, адже вони й раніше в'їжджали в Україну за біометричними паспортами.

Також змінили процедуру виїзду автомобілів з України до країн-членів ЄС. Власники будуть зобов'язані мати відповідний талон проходження технічного огляду транспортного засобу.

З 1 січня Японія спростила візовий режим для українців. Набув чинності безвізовий режим між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами. Відтепер безвіз існує між Україною і 85 країнами світу.

ТРАНСПОРТ І ДОРОГИ

У 2018 році знизяться ставки ввізного мита для нових легкових автомобілів походженням із країн Євросоюзу.

Електрокари можна буде придбати без ПДВ, акцизу та ввізного мита. Охочим придбати автівку на електротязі тепер не потрібно буде сплачувати ПДВ (20% вартості) та акциз (109 євро). Ввізне мито на електромобілі депутати "обнулили" ще у 2015 році.

Подешевшає електротаксі. Податок на додану вартість скасують на операції з постачання послуг з перевезення пасажирів на таксі, оснащеному виключно електричним двигуном.

Якщо ви не готові купувати машину на електротязі, з 1 січня можна дешевше придбати автівку з ЄС, адже запровадили нові норми щодо імпорту товарів, в тому числі автомобілів. Ці зміни передбачені в межах Угоди про вільну торгівлю. Щоправда, такої суттєвої економії, як у випадку з електрокарами, не буде – ввізне мито зменшиться в середньому на 1-2%. Та вже через сім років ввізні ставки на авто з ЄС повинні "обнулилися" повністю.

Ще одне позитивне зрушення – ремонт доріг. У 2018 році на це передбачено максимальну суму коштів – 47 млрд. грн.

Дороги місцевого значення перейдуть в управління місцевої влади.

З 1 січня 2018 року розпочинає роботу Дорожній фонд. Тобто "Укравтодор" відповідатиме лише за 50 тисяч кілометрів доріг, а інші 120 тисяч будуть підпорядковані обласному рівню з гарантованим фінансуванням з Дорожнього фонду в обсязі 35% від його надходжень.

Та погасати новими дорогами не вийде, адже з 1 січня в Україні запроваджувало обмеження дозволеної максимальної швидкості руху до 50 км/год. у населених пунктах і допустимим підвищенням у 10 км/год.

ЕКОЛОГІЯ

Енергокомпанії з 1 січня 2018 року мають імпортувати мазут з вмістом сірки не більш, як 1%.

З 1 січня набрав чинності закон про вдосконалення фінансування поводження з радіоактивними відходами.

З 1 січня заборонили утилізувати сміття без переробки та сортування. Це передбачено ст. 32 закону України «Про відходи».

Місцеві органи повинні забезпечити сортування сміття за видами для його подальшої

переробки та утилізації.

Термічне оброблення (спалювання) побутових відходів дозволяється лише на спеціально призначених для цього підприємствах чи об'єктах.

А полігони захоронення відходів в Україні з 1 січня мають бути оснащені вагами для ведення обліку.

За даними міжнародної неурядової організації "Екологія. Право. Людина", 94% відходів в Україні вивозиться на полігони й лише 2,8% – переробляється.

За порушення закону передбачена система штрафів: за захоронення неперероблених

(необроблених) побутових відходів громадяни платитимуть 20-80 неоподатковуваних мінімумів (16-64 тис. грн. у 2017 році), а посадові особи та суб'єкти підприємницької діяльності – 50-150 неоподатковуваних мінімумів (40-120 тис. грн.). За повторне порушення норм законодавства протягом року громадянам світить 80-100 неоподатковуваних мінімумів (64-80 тис. грн.), а от посадовці та підприємці змушені будуть сплатити аж 100-200 неоподатковуваних мінімумів (80-160 тис. грн.).

ЕКОНОМІКА

Зростають тарифи на електроенергію для побутових споживачів у межах 10-15%.

Запроваджує перший вітчизняний криптовалютний гаманець з функціями банкіну PrivatCoins.

Україна знизить портові збори в межах 20%.

Значно посиляться вимоги до режиму спрощеного оподаткування.

5% доходів з ренти за користування надрами для видобування нафти, газу і конденсату з держбюджету підуть у бюджети місцевих рівнів.

Набирає чинності закон, який сприяє підвищенню якості фінансової звітності в Україні.

Доступ до митних декларацій в Україні має стати відкритим.

Скасують обов'язкову сертифікацію цементу.

Реальна зарплата нарівні буде під 40 тисяч гривень.

Зростання вартості будівництва житла у 2018 році становитиме 27%.

ВИСНОВКИ

Якщо припустити, що усе заплановане на 2018 рік вдасться втілити в життя, то у нас має настати омріяний порядок і довгоочікуване благополуччя. Однак практично до кожного пункту можна поставити запитання: як, до прикладу, запускають сортування та зважування сміття, розставляють роздільні урни для його збору, а куди діватимуть – невідомо, адже з 1 січня не запрацював жоден новий сміттєпереробний завод. Та, зрештою, майже минає січень, а більшість людей навіть і не здогадується про те, що сміття віднині треба сортувати, бо нічого для цього не зроблено. Навіть якщо у 2018 році курс долара всіма силами втримають на рівні 30 гривень, то можна уявити, що буде з іноземною валютою через рік, коли президентські вибори відбудуться. Що ж стосується підвищення наших зарплат і пенсій, то зростання цін на електроенергію, молоко, м'ясо, цигарки, алкоголь, ліки, зв'язок та інше навряд чи вдасться перекинути тими 523 гривнями, які нам додадуть... Тож на завершення залишається тільки запропонувати фразу про те, як Петро Порошенко вітав українців з безвізом, проаналізувавши у соціалістичну каву у Братиславі, полетіти лоукостом у Варшаву, відвідати Віденську оперу». – Квиток у Віденську оперу коштує 6 тисяч гривень, а мінімальна зарплата після підвищення 3723 грн. Відтак ці перспективи на найближчий час так і залишаться для українців фантастичними.

За матеріалами Інтернет-видань підготувала Марія ЛЯХ

палої кишки. За результатами дослідження експертів Міжнародного медичного корпусу, 4 з 10 основних причин інвалідності в світі спричинені розладами психічного здоров'я. До 2030 року депресія стане третьою найбільш поширеною хворобою в країнах з низьким доходом і другою – з середнім. Анемія при вагітності – це, перш за все, ризик здорового розвитку дитини. Кожна 4 вагітна жінка страждає від анемії. У 2016 році понад 98 тисячам майбутніх матерів було діагновано цю патологію.